

____ قارامايلى قالاسى، قۇمىل قالاسى” ەڭبەك تاماشا تۇرمىس جاراتادى“ اتىندا اڭگىمە ۇماجلىس اشتى

شىنجاڭنىڭ اتاق ـ داڭقىن قاساقانا دانتاۋغا، وعان كۈيە چاغۇغا استە جول بەرمەيمىز

مىن جانە باقت سەزىمىن سيلادى .

”مەنىڭ ەكى سەلبەستىك كووپە ـ

ياز ۇلت خالقىن زاڭدى ەڭبەك ارقىلى تاماشا تۇرمىسقا ناپلىنىۋ قىمعىنان ماقرۇم ەتۇ كەرەك پە؟“ امەرىكادا ـ ى، پانتستاعى جۇڭگوغا قارىسى كۇش ـ تەردىڭ فاكىتپەن ساناسپاي، شىنيجياڭغا قاساقانا كۈيە چاققاندىعنا شىنجياڭ شىيۇ ميىڭجۇ يىجەنەنەريا قۇرىللىس شەكتى سەبرىكتەستىگىنىڭ تەحىنگى احمەت مۇختار باتىل قارىسى تۇراتىندى ـ مىن جانە ونى قاتاڭ جازعرانتىدىعىن ەپلىدىردى . جانار گازدى اينالھالى قوزعالتقىشتى تەكشەرۇ ـ جوندەۋ كا ـ سىپتىك تەحىنگى رەتىندە، سوغقى جىلدارى احمەت زەرەتتەپ تاپقىرلا ـ ىان، جاڭغالاعان كوپ ەتۇرلى جاڭا لمىگىن جوعارىلاتىپ، كوپتەگەن كۇر ـ دەلى تەخنىكالىق ماسەلەلەردى شەشى، تاغى ەكى پائەتتكە ەتىنىشى ەتتى، بۇل وعان مول تابىس سەزد ـ

اسردى .

تايابۇ جىلدىن بەرى اۋىل ـ تىلك كووپەراتىۋىن قۇرۇ ارقىلى قىستاق كوللەكتىۋ مال ـ مۇلكىن باس ـ قارۇدى جانە شارۋاشلىق جۇرگىزۇ دى كۇشەيتىپ، ەتىپتى كوپ بۇقارا ـ نىڭ كىرىس ارتتىرىپ بايۇنا جەتەك ـ شىلك ەتتى .

”قىستاقتا چارنا ەكونوميكالىق سەلبەستىك كووپەراتىۋى قۇرىلغانان كەيىن، بۇرىن پايدالانىلماغان كولا ـ لەكتىۋ مال ـ مۇلكىتى قايتادان كادەگە جاراتىپ، پايدالانىپ، تاماشا ەكونومى ـ كالىق ونمىدلىك جاراتتى“ ، ـ دەدى دۇڭجىياۋان قىستاعى پارتيا باس ياچەي ـ كاسنىڭ شۇجىيى، قىستاق كوللەكتىۋ ەكونوميكالىق سەلبەستىك كووپەراتىۋد ـ نىڭ القا باستىعى ۇ چاڭۋي تانىستىرا، دۇڭجىياۋان قىستاعى ساياساتتىق بەلگە ـ لەمە جول قويغان كولەمدە وتباسلار ـ عا كوتەرمەگە بەرلىمەگەن قۇاڭ توبە ـ شك، يەن جايىلما، يەن جىلعا سىياقتى بايلىقتان پايدالانىپ، قۇرۇلغىلى اۋىل شارۋاشلىغىنا پايدالانىلاتىن جەر ەتا ـ سىلى ارقىلى شارۋاشلىق يەلەرنىڭ شارۋاشلىق جۇرگىزۋىنە جالعا بەرىپ، جالعا بەرۇ كەلىسىمنە قول قويىستى، قىستاق كوللەكتىۋى ساپكەستى جالاق نەمەسە كوتەرمەگە بەرۇ اقسىن جىناپ، ىلگەرىندى ـ كەينىدى كەسپە زاۋودى، اراق اشىتۇ زاۋودى سىياقتى 3 شانمىن، ۇساق كاسپورىندى قىستاقتا چارجى قوسىپ زاۋود سالۇعا ەنگىزىپ، جالاقىدان جىلنا ۇبر مىلليون 200 مىڭ يۇان كىرىس كىرگىزىپ، 40 نەشە قىستاق تۇرعىنن ۇي ماڭىندا جۇمسە ـ تاناۋعا جەتەكشىلىك ەتتى .

چارنا ەكونوميكالىق سەلبەستىك كووپەراتىۋىنىڭ قولداۋىمەن دۇڭجىيا ـ ۋان قىستاعى كوللەكتىۋ ەكونوميكانى بەلسەنە دامىتىپ، ۇلايتىپ، مال ـ مۇ ـ لىكتى، بايلىقتى جاندىندىرىپ، قىستاق كوللەكتىۋ ەكونوميكاسىن دامىتۇدىڭ ۇزاق ەونمىدى مەحانيزىمى ورنانىپ، ەتۇرلى جولدارمەن قىستاق كوللەكتىۋ ەكونوميكاسىنىڭ كىرىسىن مولايىتىپ، قىستاق تۇرعىندارىنىڭ كىرىستى ۇز ـ دىكىسىز، ورنىقتى ارتتىرۇنا اناعۇرلىم

كوپ وراي ازىرلەپ بەردى . كەزەكتە دۇڭجىياۋان قىستاعى قىستاقنىڭ 10 مىلليون 780 مىڭ يۇان كوللەكتىۋ شار ـ ۋاشلىق قۇرۇ سىپاتىندىق مال ـ مۇلكىن جارانعا اينالدىرىپ، 1610 قىستاق تۇرعىنى سەلبەستىك كووپەراتىۋد ـ نىڭ جازانگەرلەرنە اينالدى . يىىل قىستاق كوللەكتىۋ ەكونوميكالىق سەل ـ بەستىك كووپەراتىۋىنىڭ كىرىسى مە ـ جەمەن 3 مېللىيون يۇان بولىپ، قىستاق تۇرعىندارىنىڭ جان باسىندىق پايدا ەپولىسى 1800 يۇان بولىپ، ”ۇدايى 3 جىل ارتۇدى“ جۈزەگە

اسردىكى ورتالىقتىڭ شىنجياڭ ئىزدىنى چۈشەندۈرگى انگىمە ناماجلىسىنىڭ رۇخنى ئۆزىدەلىك، داپاكتىلارداپ دىك جانا داۋىردىكى چۇڭگۇندا سوتسىيالىستىك شىنجياڭ تۇرۇنا ئۇلىشمايتىق

چاقىسى تۇرمىسى كەشىرۇ ەۋشىن ۇمتىلا نىستەۋدە“ ، ـ دەدى ياقۇپ ، ـ جۇمىششيلاردىڭ ەڭبەك ۇقتى ـ مۇد ـ لاسىندا كىرىسى كىرگىزەمىن، كىرد ـ سىمدى ارتتىرىپ بايۇدا تەك قاجىرلى ەڭبەگىمە عانا سۇيەنەمىن!“ قارامايلى قالاسى قارامايلى رايونى شوگەي اۋىل ـ

نىڭ 58 جاستاعى قىستاق تۇرعىنى فان جىحۋي وسلاي دەدى ماقتانىشپەن . كوپ جىل قۇلىشىنىس جاساۋ ار ـ قىلى قۇمىل قالاسى جۇڭليۇ ەۋي قۇسە ـ تارى سويسحاناسىنىڭ باستىعى ياقۇپ سويا سويۇ، مانەلەۋ جانە قوراپناۋ ەبر تۇلعالانغان وسىزاماندىانغان ەۋي قۇستارىن سويۇ كاسپورنىن قۇردى، بۇگىنگى كۇندە سويسحانادا 30 جۇ ـ مىسشى ـ قىزمەتكەر بار . ”ەيزدىڭ ۴زىبر جۇمىششىمىز ەڭبەك توقنامىنا قول قويىشقان، كوپىشلىك ەوز قالاۋد ـ مەن جۇمىستانىپ، ەوز تالعالىم بويىنشا كاسىپ تاڭداپ، ەار كۇنى ەتىپتى دە

شارۋاشلىق سىپاتىندىق كىرىسىن ارتتىردى . بىلىتىر چوناق قىستاعى چارنا ەكونوميكالىق سەلبەستىك كووپەراتىۋىنىڭ مۇشەلەر ەماجىلىسى كوللەكتىۋ اقىل ـ داسۇ ارقىلى كوللەكتىۋ قارجىسىنان ەبر مىللىيون يۋاندى جەەرگىلىكتى ورنىداغى باغىمىشلىق كاسپورنىنا جۇ ـ مىرتقالايتىن ۇيرەك باغىمىشلىغىن قولداۋ قارجىسى ەتىپ قارجى قوسىپ، كوللەكتىۋ باغۇ، ەوسرۇ، يورلاۋ ەبر تۇلعالانغان كاسىپتىك ۇيرەك باغىمشە ـ لىق بازاسىن قالىپتاستىرىپ، بۇكىل قىستاقنىڭ باغىمىشلىق كاسىپ سالاسىن دامىتۇعا تۇرتكى بولىپ، شارۋالار كىرىسىنىڭ ارتۋىن جەبەدى . كەلىسمگە ساي، باغىمىشلىق كاسپور ـ نى ەار جىلى پايداسىنىڭ %50تىن قىستاق كوللەكتىۋىنە قاينارىپ، كاسە ـ پورىن مەن قىستاق كوللەكتىۋى بىردەي يىگىلككە كەنەلەپەك .

پايدالانىلماغان شارۋا ۇيلەرى، پايدالانىلماغان جەر سىندى بايلىق قاينارىنان تولىق پايدالانىپ، اۋىل شارۋاشلىق سەرىكتەشتىگى، شارۋالار كاسىپتىك سەلبەستىك كووپەراتىۋى قا ـ تارلىلاردى چارنا قوسۇعا باۋراۋ، قىستاق كوللەكتىۋى قارجى شىعارۇ سىندى تاسىلدەر مەن پايدانى ەپولە ـ سپ، شارۋالاردىڭ تۇرمىسى دەڭگە ـ يىن ۇزدىكىسىز جوعارىلاتۇعا، قىستاق كوللەكتىۋى ەكونوميكاسىن ۇزدىكىسىز دامىتۇعا جەتەكتەدى، مۇنداي زەرەتتەۋ جولى بۇكىل رايونىمىزدا كۇن سايىن جاپپالاستى .

تايابۇ جىلدىداردان بەرى رايونى ـ مىزدىڭ جەر ـ جەرى كوللەكتىۋ ەكو ـ نوميكانى دامىتۇ فورماسىندا بەلسەنە جالخالق اشىپ، جۇمىستاندىرۇ ورنىندا ـ رىن تاۋىپ، قىستاق كوللەكتىۋى مەن شارۋالاردى بىردەي كىرىسىن ارتە ـ تىرۇعا باستادى . سونمەن ەبر ۋاقتتا كەدەيلىكتىن ارىلتۇدان قامال اۋدىڭ جەتتىستىكتەرىن بەكەمدەۋ، كەڭەيتىۋ ـ مەن ۇشاشتىرىپ، ”نەگىزگى ساتى پارتيا ۇيىمى + سەرىكتەستىك + سەلد ـ بەستىك كووپەراتىۋى + شارۋا وتپاسى“ فورماسىنان پايدالانىپ، باغىمىشلىق سىندى كاسىپ سالاسى باقتاشىن قۇرىپ، قىستاق كوللەكتىۋ ەكونوميكا ـ سىنىڭ دامۇ دەڭگەيىن پارمەندى جو ـ عارىلاتىپ، اناعۇرلىم كوپ شارۋانى سول بارىستا يىگىلىككە كەنەلۈگە باستادى .

كەزەكتە بۇكىل رايونىمىزدا 38 اۋدانداعى (قالا، رايون) 294 قىستاق ـ تىڭ كوللەكتىۋ ەكونوميكالىق ۇيىمىدا ـ رى كوللەكتىۋ پايدانى چارنا بويىنشا ەپولىسىپ، پايدا ەپولىسى جالپى سومما ـ سى 100 مېللىيون يۋاننان اسىپ، 356 مىڭ شارۋانى يىگىلىككە كەنەلتتى .

قاهارماندار شەجرەسى

□ **انار بۇلت / شىنجياڭ گازەتىنىڭ تەلىشىسى گۈلىك**

اسقار نۇرتاي بالا كەزىندە ۇيدەگى قا ـ بىرعادا ەملۇلى تۇرغان، ساقشى كىمىىن كىيىنگەن، جانارىننان قايسىارلىق مەىن مۇندالاپ تۇرغان، الاپىدا تىم بەيتانىس ەر ادامنىڭ شۇرەتىن نۇسقاپ، شەشەسىنەن: مىنا كىسى كىم؟ ـ دەپ سۇراغاندا، شەشەشى: ”ول سەنىڭ اكەڭ، قاهارمان“ ، ـ دەپ بۇلىغىپ تۇرىپ جاۋاپ بەرگەن مۇڭلى بەيد ـ نەسى كۇنى بۇگىنگە دەيىن ونىڭ ەسىندە .

اسقاردىڭ اكەسى نۇرتاي انۋاربەك كوزى تىرىسىندە بۇرنىغى ىلە ايماقتىق قوعام حاۋىپسىزدىگى مەكەمەسى قىلمىستىق سىتەر بارلاۋ اترەتىنىڭ قىزمەتكەرى بولاتىن، 1991 ـ جىلى 12 ـ ايدا قوعام حاۋىپ ـ سىزدىگى قىزمەتىنە قاتناسقان . 1998 ـ جىلى 6 ـ ايدىڭ 26 ـ كۇنى زورلىقتى كۇش لاڭكەس ەلەمەنتتەرىن تۇتقىنداۋ شايقاس مىندەتىن اىقارۇ بارىسىندا 29 جاسىندا ەرلىك ـ پەن قۇربان بولعان، قوعام حاۋىپسىزدىكى مېنىستىرلىگى چاغىنان ”بۇكىل مەمەلكەتتىڭ قوعام حاۋىپسىزدىگى جۇيەسىندەگى 2 ـ دارەجەلى قاهارمان ۇلكى“ اتاعى تولقىتاپ بەرىلگەن .

وزىنە وقى تېسە دە جاۋىنگەر سەرنگىن قۇتقارۇعا قارماندى

نۇرتاي انۋاربەك قۇربان بولاردان ەبر كۇن بۇرىن، وتباسىنداغى 3 جان كەشكى تاماقتارىن ئىشىپ العاننان كەيىن، سىرتقا شىغىپ سەيىلدەپ ەجۇرىپ كەلگەن بولاتىن، بۇل ونىڭ وتباسىنداغلارمەن ەڭ اقىرعى رەت بىرگە ەجۇرۇ بولارىن كىم ويلاعان .

1998 ـ جىلى 6 ـ ايدىڭ 25 ـ كۇنى بۇ ـ رىنى ىلە ايماقتىق قوعام حاۋىپسىزدىگى مە ـ كەھەسى بارلاۋ ارقىلى بىرنەشە زورلىقتى كۇش لاڭكەستەرىنىڭ شەتەلدەن جاسىرىن قارۇ ـ چاراق تاسىپ شەكارادان وتكىزىپ، قۇلجا اۋدانى ەۋشون حۇيزۇ اۋلىى مامەيار قىستاعىنا جىيلغانىنان خابار تابادى .

6 ـ ايدىڭ 26 ـ كۇنى تۇنگى ساعات بىردە نۇرتاي انۋاربەك پەن جاۋىنگەر سە ـ رىكتەرى وسى زورلىقتى كۇش لاڭكەستىڭ توبىنداغلاردى تۇتقىنداۋ مىندەتىن تاپسى ـ رىپ الادى . كوزدەگەن جەرگە جەتكەننىەن كەيىن، ولار تەز ارادا ەبر بېسىكتى يەلەپ، سىرتتان قورشاپ الادى. 2 ـ قادامداغى ارە ـ كەت چوباسىن اتقارۇعا كىرىسكەن ساتتە، توسىن اتىلغان مىلتىق داۋىسى جىم ـ جىرت تۇنگى اسپانىڭ تىنىشىغىن بۇزادى . سونمەن شايقاس باستالىپ، جاۋىنگەر سەرىكتەرى ارت ـ ارتىنان جارالانادى، نۇرتاي انۋاربەك تىيتەي دە ەلرى ـ ەسارى بولىاستان، زورلىقتى كۇش لاڭگەستەرى جىىنالعان اۋلا داۋالىننان نىشىنە قاراي سەكىرىپ ەتۇسىپ، جارالانغان جاۋىنگەر سەرىكتەرىن قۇتقارماقتى بولادى .

كەنەت نۇرتاي انۋاربەكنىڭ كەۋدەسىنە ەكى جەرەدن وق تىيەدى، ول جاراقاتىنىڭ اۋزىن قولمەن باسىپ، قىنالا الدىعا جىلجىيدى، كىمى قانعا بويالادى، وسى كەزدە تاغى ەبر وق ونىڭ بەتىنە تىيەدى .

سول كەزدە نۇرتاي انۋاربەكپەن بىرگە مىندەت اتقارۇعا قاتناسقان جاۋىنگەر سەرىگى مياۋ فانزۇڭ بىلاي دەدى: ”سول كەزدە شايقاس توتەنشە قاتەرلى بولدى، وق باسىمىزدان زۇنلداپ ەوتسىپ جاتتى، ال نۇرتاي انۋاربەك وق تىيگەننىەن كەيىن دە بۇلىكشىلەردى اتىپ ەلتىرىپ، جاۋىنگەر سەرىكتەرىن قۇتقارماقتى بولدى، شىنمەن، ادامدى سۇيىندىرەدى“ .

ىلە ـ شالا جەتكەن جاۋىنگەر سەرىكتە ـ رى زورلىقتى كۇش لاڭكەستىك توبىنداغى باس قىلمىستىنى اتىپ وتلىرەدى، ەبىراق نۇرتاي انۋاربەك اۋىر جارالانغاندىعى سە ـ بەپىتى، قۇتقارۇ ەونىم بەرمەي، ەرلىكپەن قۇربان بولادى .

چايىشلىقتا از سويىلەپ، كوپ سىتەيتىن

نۇرتاي انۋاربەكنىڭ قىزمەتتەسى

نۇرتاي انۋاربەك:

مىرمىنەن ساقشى رۇخىن ايگىلەدى

چى نىجىە: نۇرتاي انۋاربەك چايىشلىقتا قارا ـ پايمى، از سويىلەپ، كوپ سىتەيتىن، قىزمەتكە شوگىل ەدى، ـ دەپ ەسكە الدى .

1995 ـ جىلدىان 1997 ـ جىلدىڭ باسىنا دەيىن نۇرتاي انۋاربەك قۇلجا اۋدانى قارا ـ عاش اۋىلى قاراعاش قىستاعىنا مىندەتپەن بارغان قىستاق تۇرغىندار كومىتەتىنىڭ مەڭ ـ گەرۋىشىسى بولدى، سەدىنى، جەكسەنى كۇندە ـ رى دە ۇيىنە قاينۇعا مۇرساسى تىمەيتىن . قىستامالاشلار 10 نەشە مىڭ (نۇيابق) مالدى اراسان اۋدانىنداغى قىستاۋلىققا ايىداپ اپاراتىن، 20 نەشە كۇندىك كوشى ـ قوندا نۇرتاي انۋاربەك ازىق ـ تۇلىگىن، شۇ تور ـ سىمىن الىپ، مالشىلارمەن بىرگە ەجۇرىپ، چول بويى مالشىلاردىڭ ەومىرى مەن مال ـ مۇلىك حاۋىپسىزدىگىن قورعايتىن .

ونىڭ جەتەكشىلىك ەتۇىندە، قىستاق كوكونىس جىلجاپىن سالىپ، سۇلباۋ جارغاق جاۋىپ جۇگەرى ەوسرۇ تەخنىكاسىن ەنگىز ـ دى، سونداي ـ اق تۇتاس قىستاقتا خالىد ـ لاسىتىردى، خايللىق ساۋدا بازارىن قۇرىپ، ەگىشى ـ مالشىلاردىڭ تۇرمىسى كۇننەن ـ كۇنگە چاقساردى .

1997 ـ جىلى نۇرتاي انۋاربەك بۇرنىغى ىلە ايماقتىق قوعام حاۋىپسىزدىگى مەكەمە ـ سىنە قايتا قىزمەت اۋسىقان كەزدە، جەرگە ـ لمىكتى ەگىشى ـ مالشىلار ونى قىمپاستىقپەن اتتاندىرىپ سالادى . قوعام حاۋىپسىزدىگى قىزمەت ورنىنا قايتىپ كەلگەننەن كەيىن، ول جاۋىنگەر سەرىكتەرىمەن بىرگە 40 نەشە رەت شايقاسقا قاتناسادى، ەار جولى شايقاس ـ قا قاتناسۋدى ول رىقتى تۇردە ەوتىنىپ، اتويلاپ الدا ەجۇرىپ، مىندەتتى تولىق تا ـ بىسىپەن ورنىدايتىن .

اكەسىنىڭ ۇتلاملا تاياقشاسىن الدى

”وسىنشاما جىل ەوتتى، ەبىز ونى ەرەكشە ساغىنامىز“ ، ـ دەدى نۇرتاي انۋار ـ بەكتىڭ اعاسى جالنى انۋاربەك .

جالنى تىلىشىگە: ەنىم قۇربان بولاردىڭ الدىندا، ايىلى، بالاسى جانە اكە ـ شەشەسى، اعا ـ نىلەرىمەن بىرگە ىلە وزەنى چاغاسىن ساياحاتتاپ، بىرگە شۇرەتكە ەتۇ ـ سىپ ەستەلىك قالىدىرغان ەدى، بۇل وتبا ـ سىنداغلاردىڭ تۇڭغىشى رەتكى ەلرى ەڭ سوغقى رەتكى توپتىق شۇرەتى بولىپ قالارىن ويلاماعان ەكەنىمىز ، ـ دەدى . ۇي نىشىندەگىلەردىڭ كوڭىلىنىدە نۇرتاي انۋاربەك وپالى ۇل، چاقىسى اكە، ونەگىلەلى چار، چاقىسى ەنى، ونان دا ماڭىز ـ دىسى، چاقىسى ساقشى . جالنى بىلاي دەدى: ەنىم چايىشلىقتا سوزگە ساراڭ، تىم شەشە ـ لىپ سويىلەي ەلايتىن، ەبىراق وتباسىندا مە ـ لاردىڭ تۇعان كۇندەرىم ۇمىپايتىن، كە ـ زەكشىلىك مىندەت وتەپ، ۇيگە قايتا ەلايد ـ تىن بولغان چاغدايىدا، يەل بەبەۋ ارقىلى بولسا دا تىلەگىن جەتكىزەتتىن .

اسقار ەس بىلگەننىەن باستاپ اكەسىنىڭ بەيەسىن ەلرېر سۇرەتتەن، ەلرېر اڭگىمە ـ دەن نىزدەستىرە باستايدى .

”ۇزاق ۋاقت اكەمدى تۇسىنە ەلاي ەجۇردىم“ ، ـ دەدى اسقار . 2017 ـ جىلى اسە كەرگە قاتىناسۇعا بەكىدىم . كەيىن ەبر رەتكى شايقاسقا اتانىپ، تاسقىغا قارىسى اتتانۇ مىندەتىن ورنىنداۋدا، شايقاسقا دايمىز داۋۇشلار ەسپىدىگىنىڭ اراسىندا ەزىمىنىڭ اتىنىڭ چوق ەكەنىن كورگەندە، مەن تەك شايقاسقا اتتانۇعا رۇقسات ەتۇدى عانا ويلا ـ دىم، ـ دەدى ول .

”شايقاسقا اتتانۇ ەوتىنىشىن تاپسىرغاند ـ ا، مەن اكەمنىڭ سول جىلدارداغى ادلىت جولىندا ەشتەگەدەن تايىنبايتىندىغىن ەتۇسىمدا “ . اسقار اكەسىنىڭ تانگاۋانىنىڭ پارتىيا مەن خالىق ۇشىن بارلىغىن قۇربان ەتۇگە قاي ـ قاشان دا دايىن تۇرۇ ەكەندىگىن ايتتى . ”مەن اكەمنىڭ قولىنداغى ۇتلامالى تا ـ ياقشانى الامىن“ . 2021 ـ جىلى 10 ـ ايدا قارۋلى ساقشى شىنجياڭ باس اترەتىنىڭ بەلىگىلى تارماق اترەتىندە پايچاڭ بولىپ سە ـ تىيتىن اسقار بۇگىندەرى ۇزىنىڭ اكەسىنىڭ سىىنە مۇراگەرلىك ەتىپ قانا قويماي، اكە ـ سىنىڭ رۇخىن دا قۇلىشنا جالعاستىراتىندىغىن ايتتى .

انار بۇلت / شىنجياڭ گازەتىنىڭ ەتلىشىسى جاۋ شىياا 12 ـ ايدىڭ 29 ـ كۇنى ۇرمىجىدەن خابارلايدى . 12 ـ ايدىڭ 28 ـ كۇنى قارامايلى قالاسى، قۇمىل قالاسى ”ەڭبەك تاماشا جىلىس اشتى . جۇمىششى جانە شارۋا ۋاكىلدەرى وزدەرنىڭ ەڭبەكپەن جۇ ـ مىستانعان ەتول كەشرمەلەرى ارقىلى شىنجياڭداغى ەار ۇلت بۇقاراسىنىڭ قا ـ جىرلى ەڭبەگىنە سۇيەنپ باقتىتى تۇرمىس كەشەرگەن فاكىتى اڭگىمە ـ لەپ، امەرىكاداغى، پانتستاعى جۇڭگو ـ عا قارىسى كۇشئىردىڭ ويدان قۇراسە ـ تىرغان شىنجياڭدا ايتىلمىس ”زورلىق ـ پەن ەڭبەككە سالۇ“ ەومىر ەسۇرىپ پارمەندى تويتىنارسى بەردى .

”ەڭبەككە سۇيەنپ قوعامدىق قۇن جاراتىپ، جەكە باسنىڭ ارمان ـ مۇراتىن جۇزەگە اسىرۇ ”زور لاۋدى‘ (باسى 1 ـ بەتتە) ”قىستاق كوللەكتىۋى بايىدى، قىستاق تۇرغىندارى دا بايىدى، قازىر ەبىز جىلنا كوللەكتىۋ ەكونوميكاسە ـ نان 1600 يۇاننان استىام پايداا ەبو ـ لسىن الا الامىز“ ، ـ دەدى جەمىسارى اۋدانى نرگۇڭ قالاشىغى دۇڭجىياۋان قىستاعىنىڭ تۇرعىنى شى چاۋلباڭ قۇانىشپەن .

قورنن اتىقتاعاندا عانا علمىي شارۋاشلىق جۇرگىزۇگە بولادى . تايابۇ جىلداردان بەرى رايونىمىز اۋىل ـ قىستاق كوللەكتىۋ مال ـ مۇلك ۇقىغى ەتۇزىمى رەفورماسىن ىلگىرلەتۇ بارد ـ سىندا مال ـ مۇلكىتى اداقتاۋدى ماڭىز ـ دى قىزمەت ساناپ، جەر ـ جەر ”تارىققا قۇرمەت ەتۇ، ماسەلگە تۇرا قاراۋ، جاپپاي اداقتاۋ، قوردى اتىقتاۋ“ پرىنسىپىنە تاباندى بولىپ، اۋىل ـ قىستاق كوللەكتىۋىنىڭ بارلىق ەتۇرلى مال ـ مۇلك قورىن جاپپاي اداقتاپ، اتىقتاپ، قىستاق كوللەكتىۋ مال ـ مۇلك ەتىزىمىن كەمەلدەندىرىپ، مال ـ مۇلك ۇقىغى قارىم ـ قاتناسىن ايقىندادى . 2020 ـ جىلدىڭ سوغىندا دەيىن بۇكىل رايوندا اۋىل ـ قىستاق كولا ـ لەكتىۋ مال ـ مۇلك جالپى سوماسىنان 64 مېلليارد 420 مېلليون يۇاندى انىق ـ تاپ، ەسەپ پەن مالمەپت كەستەسى، ەسەپ پەن ەسەپ، ەسەپ پەن سىپات، ەسەپ پەن خۇجات، ەسەپ پەن امالىيات سىندى ”بەستىڭ ەوزارا ۇيلەسۇىن“ ورنىدادى .

وسى نەگىزدە بۇكىل رايوننىڭ جەر ـ جەرى ەسى جۇزىندىك چاغداي ـ ەا قاراي جەتەكشىلىك پىكىرىن جاساپ، زاڭ ـ بەلىگىلەمە، ساياساتتى نەگىز ەتىپ، نوپوس قارىم ـ قاتىنا ـ سى، جەردى كوتەرمەگە اۋ قارىم ـ قا ـ تىناسى سىياقتى فاكىتورلاردى جاپلىلىق ويلاستىرىپ، قىستاق كوللەكتىۋ ەكو ـ نوميكالىق ۇيىمى مۇشەلەرىن تۇرقاقتان ـ دىرۇ جانە چارانعا سىندىرىپ ناقتىلاندىرۇ قىزمەتىن علمىي ورىستەتتى . يىىل 10 ـ ايعا دەيىن بۇكىل رايوندا 8953 اكىمىشلىك قىستاق تۇگەلدەي چارانعا سىندىرىپ ناقتىلاندىرۇ قىزمە ـ تىن ورنىداپ، چالپى 20 مېلليارد 490 مېلليون يۇان مال ـ مۇلكىنى ناقتىلاندىرەپ، قىستاق كوللەكتىۋ ەكونوميكا ـ لىق ۇيىمى مۇشەلەرىنەن 12 مېلليون 209 مىڭ ادامدى تۇرقاقتىندىرىپ، مۇ ـ شەلەرگە چارنا ۇقىغى كۇالىگىن تاراتۇ سالىستىرماسى %99.7كە جەتەپ، قىستاق كوللەكتىۋ ەكونوميكاسىن دا ـ مىتۇعا جانە مۇشەلەردىڭ كىرىسىن ارتتىرۇعا ەتۇزىم نەگىزىن قالادى .

بەگەر تۇرغان مال ـ مۇلكىتى جاناندىرىپ، كىرىس دەڭگەيىن جوعارىلاتتى

مال ـ مۇلكىتى اداقتاپ، مۇشەلە ـ